11.2. Oma- ja võõrsõnad, võõrkeelsed sõnad

Eesti keeles kasutatava sõnavara ja nimed võib struktuuri poolest jagada kolmeks:

- omasõnad ja -nimed (*lipp, maailm, käsi, elu; Hageri, Narva, Kilingi-Nõmme*);
- võõrsõnad ja nende sarnased nimed (*buss, garaaž, trofee, film; Betooni tn, Maneeži tn, Sovhoosi tee*);
- võõrkeelsed sõnad e tsitaatsõnad ja nimed (*show, action; Rocca al Mare, Löwenruh, Wildenau*).

Allpool on toodud nimede keeleline sobivus kohanimeseaduse seisukohalt, järgides loomulikult kõiki teisi nimevaliku põhimõtteid.

- **Eestikeelne nimi**
  - piiranguteta kasutus
- **Võõrsõnaline nimi**
  - nõuab kultuuri- ja ajaloolist põhjendust

Kohanimede eestikeelsuse kindlakstegemise korra § 4 lõike 1 kohaselt: Aja- ja kultuurilooliselt põhjendatud juhtudel võivad nimetuumaks olla ka võõrsõnad, mille tunnused on:

1. tähtede f, š, z ja ž (võõrsõnatähtede) esinemine;
2. tähed b, d, g sõnavormi algul;
3. rõhk järgsilbil, juhul kui on tegemist ilmse laensõnaga

Kui nimi on põline või pikalt kasutusel olnud (kasutatud enne 1944. aastat), siis on põhjendus olemas (vt lisaks peatükki **„11.3. Kuidas võõrsõnalist nime ära tunda?”**). Seejuures peab nime kirjutama kehtivate õigekirjareeglite kohaselt.

- **Võõrkeelset nime saab kasutada:**
  - kui see on vastava vähemusrahvuse (rootsi, vene) alal;

põlised vähemusrahvuste alad on Loode-Eesti rannarootsi külad, Ruhnu, Peipsiääre vene külad. Pärast 1939. a septembrit algas rahvastiku vägivaldne ümberasustamine, mistõttu hilisem asustuspilt ei vasta ajalooliselt kujunenud nimede keelsusele (vt lisaks peatükki **„11.5. Eesti vähemusrahvuste asualad”**);

  - kui tegemist on pühendusnimega (isiku nimi peab olema täielikult välja kirjutatud);
  - kui nime panekuks on regionaalministri nõusolek;
  - kui nimi on kultuuri- ja ajalooliselt põhjendatud. **Kohanimeseaduse** § 6 lõige 6 kohaselt: *Võõrkeelse kohanime määramiseks taotleb kohalik omavalitsus nõusolekut valdkonna eest vastutavalt ministrilt. Valdkonna eest vastutav minister teeb otsuse pärast seda, kui ta on saanud arvamuse kohanimenõukogult. Nimetatud kooskõlastamise korda ei ole vaja järgida juhul, kui võõrkeelse kohanimega nimeobjekt paikneb sellise asula territooriumil, mille elanike enamik oli 1939. aasta 27. septembri seisuga võõrkeelne.*
- Alati ei ole üheselt selge, millisesse rühma nimi kuulub, sest on sõnu, mille kohanimeks sobivust mõjutab see, milline päritolu neil on või milline selgitus nende kohta lisatakse. Näiteks kui tegu on selgelt äratuntava võõrkeelse sõnaga, kuigi tal ei ole ühtki selget võõrsõna ega võõrkeelse sõna

tunnust, siis saab selliste üksikjuhtumite korral tugineda üksnes eksperdihinnangule. Vaata lisaks peatükki **„11.18. Isiku järgi määratud kohanimi”**

Viimati uuendatud 02.01.2023